

[Veistrup.]

som et Bevis for, at man mangler forstandsmæssige Argumenter imod et Forslag som det, der her foreligger til Behandling.

Saa henviser man til Haagerkonventionerne og til Folkeforbundstraktaten. Ja, net sete afhænger jo af Øjnene, der ser, og dvis man skal udlede nogen som helst Forpligtelse til militære Foranstaltninger af Haagerkonventionerne eller af Folkeforbundstraktatens Bestemmelser, maa man læse dem paa samme Maade, som en vis Mand læser Bibelen. Haagerkonventionen bestemmer i Artikel 1:

„Neutrale Magters Territorium er ukrænkeligt.“

Artikel 2 lyder:

„Det er forbudt de krigsførende at lade deres Tropper eller Transporter af Ammunition eller Levnedsmidler passere over en neutral Magts Territorium.“

Artikel 7 siger:

„En neutral Magt er ikke forpligtet til at hindre Udførsel eller Gennemførsel af Vaaben, Ammunition eller i det hele af alt, der kan være til Nytte for en Hær eller en Flaade, som maatte ske for den ene eller den anden af de krigsførendes Regning.“

Og endelig siger Artikel 10:

„Det Faktum, at en neutral Magt endog ved Magt tilbageviser Krænkelser af dens Neutralitet, kan ikke betragtes som en fjendtlig Handling.“

Jeg ser i disse Bestemmelser i Artikel 10 netop en Bekræftelse af, at Magtanvendelse skulde være Undtagelsen. Naar Artikelen lyder saaledes:

„Det Faktum, at en neutral Magt endog ved Magt tilbageviser Krænkelser af dens Neutralitet, kan ikke betragtes som en fjendtlig Handling.“

— saa synes jeg ikke, der kan være Tale om andet end, at man regner med, at Tilbagevisningen ved Magt skal være Undtagelsen og ikke skal være Regelen.

Men jeg skal ikke komme videre ind paa dette. Det kan, forekommer det mig, aldrig være Meningen, at disse Dokumenter skulde være forpligtende for os til at gaa ind i en stærk militær Rustning. Og fuldkommen urimeligt finder jeg det i hvert Fald, naar der er Tale om Folkeforbundstraktatens Bestemmelser. Jeg tror ikke, nogen med Rimelighed kan paastaa, at disse skulde give Anvisning paa et stærkt militært Apparat. Tværtimod havde Folkeforbundstraktaten jo en eneste Opgave, nemlig den, at man kunde komme til Nedrustning rundt omkring i Staterne.

Man vil saa paastaa, at dette skulde være moralsk forpligtende. Man tør vel ikke paastaa, at vi har nogen juridisk Forpligtelse i Henhold til Folkeforbundstraktaten; men den er moralsk forpligtende for os, siger man. Jeg synes, at hvis Folkeforbundstraktaten skulde indeholde nogen moralsk Forpligtelse, maatte det være den, at man skulde gaa ned med sine Rustninger. Andet eller mere tror jeg ikke, man kan lægge ind i Folkeforbundstraktaten. Der findes intet, som enten juridisk eller moralsk forpligter os til krigerske Handlinger. Det forekommer mig da ogsaa, at naar man ser den Anvendelse, der gøres af Folkeforbundspagtens Bestemmelser, er det i Virkeligheden noget af et usmageligt Dobbeltspil, der foregaar. Hvordan er det nemlig, man bærer sig ad? Den ene Gang efter den anden henviser man til Folkeforbundstraktaten og siger: Ifølge Folkeforbundstraktaten har I visse Forpligtelser. Men det forhindrer ikke, at man den næste Dag siger det stik modsatte. Jeg tror derfor ikke, man kan tillægge dette større Betydning. Da vi tiltraadte Folkeforbundet, blev der afgivet en motiveret Betænkning, som klargjorde vort Standpunkt med Hensyn til Forholdet overfor Folkeforbundstraktaten. Den motiverede Tilslutning, som vi gav den Gang, lyder saaledes:

„Ud fra de mindre Landes Synspunkt maa det derfor sikkert i Fremtiden som hidtil hævdes, at deres Andel i det internationale Liv og ligeledes deres Medvirken ved Modarbejdelsen af Retsbrud bør kunne finde Sted i saadanne Former, at de ikke udsættes for den umiddelbare Deltagelse i krigerske Forviklinger, der for de smaa Lande, hvorledes end Krigsoperationernes Udfald for øvrigt bliver, næsten altid vil medføre ødelæggende Virkninger af langt dybere indgribende Art end for de store Lande, der desuden for sig kræver en afgørende Indflydelse paa Verdenspolitikken, som de mindre Lande for deres Vedkommende giver Afkald paa.“

Det er netop dette, der er Forholdet. De smaa Lande ønsker ikke at øve nogen som helst Indflydelse paa de verdenspolitiske Begivenheder og er ifølge deres Forhold fuldstændig afskaaret derfra. Men deraf følger, at vi heller aldrig kan paatage os en saadan Forpligtelse, som de store Lande maa paatage sig.

Jeg udtalte før, at somme Tider anvender man Folkeforbundstraktatens Bestemmelser saaledes, at man siger: den paalægger os Forpligtelser. Men en Gang